

Projekt

z dnia 22 marca 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY W GALEWICACH**

z dnia 29 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1834), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2469), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050; zm.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1655 oraz z 2021 r. poz. 2469) Rada Gminy w Galewicach uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Galewice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jerzy Karsznia

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025.

Rozdział 1.

Wstęp

§ 1.1. Program ten stanowi podstawowe narzędzie kształtowania lokalnej polityki w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

2. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych.

3. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, bio-psycho-społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej” (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

4. Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do jakich zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju” (J. Zamecka, Narkomania [w:] Encyklopedia socjologii, w. Kwaśniewicz i in. (red.), t.2, Warszawa 1999, s. 285).

5. Narkotyki mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkadzania najważniejszych narządów człowieka.

I. PODSTAWA PRAWNA

USTAWY:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.
5. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r.
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
7. konwencja o prawach osób niepełnosprawnych.

PROGRAMY KRAJOWE:

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Do końca 2021 roku zakres programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obejmował problematykę alkoholową oraz narkotykową. Stąd wszelkie diagnozy lokalne obejmowały rozpowszechnienie problemów alkoholowych oraz narkomanii. Obecna sytuacja prawna wymaga sporządzenia diagnozy problemów uzależnień behawioralnych na terenie gminy.

Rozdział 2.

Adresaci Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025.

§ 2. Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Galewice, a w szczególności następujące grupy osób:

- 1) dzieci i młodzież;
- 2) rodzice, opiekunowie, wychowawcy;
- 3) konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych;
- 4) osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione;
- 5) rodziny osób z problemem alkoholowym;
- 6) kobiety w ciąży;
- 7) pracownicy podmiotów działających na terenie Gminy Galewice, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Rozdział 3.

Realizatorzy Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025.

§ 3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Galewicach przy współudziale Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizują program we współpracy m.in. z:

- 1) Szkołami z terenu Gminy Galewice;
- 2) Policją;
- 3) Innymi podmiotami, którym będą zlecone zadania gminnego programu.

Rozdział 4.

Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025.

§ 4. 1. Celem programu jest zmniejszenie rozmiarów problemów związanych ze zjawiskiem nadużywania alkoholu i narkomanii, skuteczna ochrona mieszkańców, a szczególnie młodego pokolenia przed używaniem narkotyków oraz alkoholu i przed uzależnieniami behawioralnymi, podniesienie świadomości społecznej Gminy Galewice oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego. Cele operacyjne programu, opierając się na celach operacyjnych NPZ w zakresie profilaktyki uzależnień, obejmujące profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi, będą realizowane poprzez:

- 1) Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków i nadużywaniem alkoholu;
- 2) Ograniczanie patologicznych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu i nadużywaniem środków psychoaktywnych;
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań zapobiegających powstawaniu nowych przypadków uzależnień;
- 4) Pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkomanii i przemocą;
- 5) Promocje zdrowego stylu życia wśród mieszkańców gminy;
- 6) Rozwijanie i rozbudzanie zainteresowań, wykorzystanie zasobów i miejsc na przyjemne i pożyteczne spędzenie wolnego czasu, bez używek, alkoholu;
- 7) Uświadamianie i pozyskiwanie społeczeństwa do prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych, profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od środków odurzających, narkotyków i alkoholu;
- 8) Organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży w tym dla osób z grup podwyższonego ryzyka;
- 9) Promowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, przemocą w szczególności dla dzieci

i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, świetlic profilaktyczno-wychowawczych, kampanii profilaktycznych itp.

2. Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Rozdział 5.

Zadania Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025.

§ 5. 1. Udzielanie osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, uzależnionych behawioralnie oraz pijącym ryzykownie i szkodliwie, a także członkom ich rodzin pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami NPZ, poprzez:

- 1) Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego - finansowanie działalności punktu (m.in. zakup materiałów biurowych, zakup sprzętu i wyposażenia oraz finansowanie wynagrodzenia osób świadczących poradnictwo specjalistyczne) dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym i zagrożonych uzależnieniem behawioralnym. Praca Punktu polega na zatrudnieniu terapeuty uzależnień, który przekazuje informację osobom uzależnionym i ich rodzinom na temat specyfiki samego problemu, ale też na temat placówek, grup terapeutycznych i publicznych ośrodków terapeutycznych. Zadanie związane jest także z potrzebą zapewnienia odpowiedniego umeblowania, sprzętu, art. biurowych i innych na potrzeby funkcjonowania Punktu. Zadanie będzie realizowane w ramach redukcji szkód i rehabilitacji społecznej osób uzależnionych od alkoholu o których mowa w NPZ;
- 2) Edukację zdrowotną o której mowa w NPZ poprzez przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików;
- 3) Składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym;
- 4) Prowadzenie działań zmierzających do nałożenia obowiązku leczenia odwykowego wobec osób zgłoszonych.

§ 6. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) Edukację zdrowotną o której mowa w NPZ poprzez zakup ulotek, broszur i poradników, związanych z problemem alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych;
- 2) Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie o której mowa w NPZ, poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym w Galewicach i wspieranie działań zgodnych z procedurą „Niebieskie karty”;
- 3) Prowadzenie i dofinansowanie grup wsparcia w tym dla osób doznających przemocy domowej;
- 4) Kierowanie na badanie przez biegłego w związku z postępowaniem w sprawie leczenia odwykowego;
- 5) Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i z Policją.

§ 7. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Realizacja programów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ poprzez organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień;
- 2) Dofinansowanie zajęć wakacyjnych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii i rodzin o niskim statusie finansowym;
- 3) Wspieranie działań profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci i młodzieży w szczególności sposób eksponujący szkodliwość alkoholu i narkotyków;

- 4) Alternatywne formy spędzania wolnego czasu poprzez dofinansowanie różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych, w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe jako element programu profilaktycznego w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ;
- 5) Zakup literatury, broszur, ulotek i udostępnianie dla społeczeństwa gmin w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ;
- 6) Promowanie zdrowego stylu życia i organizowanie alternatywnego czasu z dala od uzależnień wśród dzieci i młodzieży;
- 7) Realizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, przeprowadzanie pogadarek profilaktyczno – edukacyjnych w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w NPZ, inicjowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich programów profilaktycznych;
- 8) Wspieranie i dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako integralny element programu profilaktycznego, uwzględniającego zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia, - alternatywne formy spędzania wolnego czasu-dofinansowanie różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ.

§ 8. 1. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

- 1) zapewnienie pomieszczeń dla Grupy Wsparcia „, Jutrzenka”;
- 2) dofinansowanie działalności instytucji trzeźwościowych (stowarzyszenia, kluby abstynenta).

2. Udział członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, pielęgniarek, policjantów i innych przedstawicieli służb społecznych w szkoleniach i konferencjach związanych z tematem uzależnień, w tym pokrywanie kosztu dojazdu na szkolenia w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ.

3. Opracowanie lokalnej diagnozy problemów uzależnień, w ramach monitorowania i badania problematyki o której mowa w NPZ

§ 9. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez przeprowadzanie kontroli w zakresie przestrzegania przez przedsiębiorców zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

a. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych o której mowa w NPZ, poprzez prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy.

b. Organizacja i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych

§ 10. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej poprzez współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Rozdział 6.

Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025.

§ 11. 1. Źródłem finansowania zadań Programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

2. Powyższe środki gromadzone są w budżecie gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 zwalczanie narkomanii i rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

3. Ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 roku, wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małych. Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości: 1. 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, 2. 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

4. Środki o których mowa w art. 9³ w ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeznacza się na realizację koordynowanej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu

Rozdział 7.

Zasady wynagradzania członków Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Galewice na lata 2022 - 2025.

§ 12. Za każdy udział w posiedzeniach komisji lub kontrole członkom GKRPA przysługuje wynagrodzenie na bieżąco po przedstawieniu przez Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych listy obecności z odbytych posiedzeń komisji i kontroli w wysokości 13 % najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników.

§ 13. Podróże służbowe (dieta i zwrot kosztów) - w razie potrzeby wg zasad jak przy podróżach służbowych pracowników na terenie kraju.

Rozdział 8.

Postanowienia końcowe

§ 14. 1. Realizatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Galewicach, we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Galewicach.

2. Do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego raport dotyczy, Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który przedkłada radzie gminy.

3. Wójt sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Centrum informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyła ją do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, jak również przeciwdziałanie narkomanii oraz uzależnień behawioralnych należy do zadań gminy. Realizacja zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Gminy. Obowiązek ten nakłada ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawy te są kluczowymi aktami prawnymi regulującymi kwestie alkoholowe i narkomanii. Program natomiast jest narzędziem do realizacji ww. zadań ustawowych. W programie zostały wskazane środki finansowe na przeprowadzenie zaplanowanych zadań. Jest to tzw. fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków finansowych pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych. Proponuje się zmianę wynagrodzenia dla członków GKRP z dotychczasowych 11% na 13% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników. Członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie tylko za odbyte posiedzenie, nie jest to stałe wynagrodzenie miesięczne, natomiast różne obowiązki związane z członkostwem w komisji wykonywane są również poza posiedzeniami m.in.: współpraca z prokuraturą, prowadzenie dokumentacji komisji. Ponadto od roku 2022 został rozszerzony zakres programowy o przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.